

Jagode

Jagode so zelo priljubljene in zato nepogrešljive prebivalke skoraj vsakega sadnega in zelenjavnega vrta. Marsikdo jagode posadi tudi v balkonska korita, obešanke in celo v vreče napolnjene z ustreznim substratom. Uvrščamo jih med sadne rastline in ne med vrtnine.

Celoten članek na:
<http://zelenisvet.com/jagode>

Plodove večkrat rodnih jagod uživamo od konca maja dalje in tekom celega poletja do pozne jeseni, če nam le dopušča vreme. V hudi poletni vročini se cvetenje navadno ustavi.

Plodovi so bogati z vitamini in minerali. Poleg plodov so užitni tudi mladi listi. Mlade liste lahko pobiramo drugo leto po sajenju in jih uporabljamo za pripravo čaja.

Jagode blagodejno vplivajo na črevesno klimo, krepijo kosti, lase ter pomlajevalno delujejo na kožo. Jagode zato simbolizirajo mladost. Plodovi jagod so sladki, aromatični, sočni in zelo zdravi.

Sorte jagod delimo na enkrat in večkrat rodne. Enkrat rodne jagode delimo še na zgodnje, srednje pozne in pozne sorte. Pridelujemo lahko tudi **gozdne jagode**, **viseče jagode**, ki tvorijo plodove na daljših viticah, ter ponesrečeno poimenovane 'jagode vzpenjavke', ki marsikateremu trgovcu služi kot dobra reklama, vrtničkar pa zaman pričakuje, da bo taka jagoda zares sama splezala po opori. Najdemo pa tudi sorte jagod z zanimivimi vijolično - rdečimi cvetovi, ki prav tako obrodijo.

Kdaj sadimo jagode?

Natančnega časa sajenja jagod za ljubiteljsko pridelavo ne določamo. **Sadimo jih najpogosteje spomladi, ali od druge polovice avgusta dalje.**

Zelo razširjene so zelene sadike, ki jih vzgojimo iz živic. Ta način je uporaben tudi v domačih vrtovih. Matične rastline lahko uporabimo za razmnoževanje. Odtrgavamo jim cvetove in pustimo, da živice poženejo ter se ukoreninijo. Presajamo jih od sredine avgusta dalje pa vse do septembra. Te sadike drugo leto že obrodijo.

Sadike, ki jih kupimo spomladi v lončkih rodijo že isto leto. **Mesečnim jagodam odtrgamo prve cvetove, da se sadike bolje ukoreninijo.** Sadimo jih lahko tudi zgodaj jeseni.

Za intenzivne nasade se uporabljajo hlajene sadike, ki zacvetijo, ter nato rodijo že nekaj tednov po sajenju.

Priprava gredic na sajenje jagod

Jagod NE sadimo tam kjer smo predhodno sadili paradižnik, papriko kumare in krompir. Sadimo jih navadno skupaj z česnom. V zelenjavni vrt jagode sadimo med špinačo, čebulo, por, solato in fižol.

Najpogosteje jagode sadimo na del vrta, kjer jih bomo izkoriščali tri do štiri leta. Po obdobju treh let bodo jagode slabše kvalitete in jih bo potrebno nadomestiti z novimi sadikami.

Če imamo dovolj prostora na vrtu jih prav tako kot v intenzivni pridelavi sadimo na grebene široke 50 cm in 30 cm višine. Na manjših površinah lahko oblikujemo klasične gredice široke 1, 2 m kjer upoštevamo razmik 40 cm med rastlinami. Vmesne prostore zapolnimo z česnom.

Zastirko iz slame uporabimo preden začnejo jagode zoreti. Slame ne polagamo spomladi, saj preprečimo ogrevanje zemlje in zato jagode kasnije zorenjem. Slama deluje kot zastirka, da plodovi niso umazani, se hitreje osušijo in tako zmanjšamo pojav plesni, preprečuje izhlapevanje vode in ovira rast plevelov.

Jagode imajo rade gnojenje z kompostom in sadjarska gnojila pripravljena za jagodičevje. Prav tako jih lahko tudi med zorenjem malo dognojimo.

Vzdrževanje obstoječih gredic

Spomladi še preden začnejo jagode odganjati grme očistimo suhega listja. Odstranimo tudi poškodovane liste ter živice, ki smo jih prejšnjo sezono pozabili odstraniti. Posebno pozornost namenimo čiščenju okuženih listov z glivičnimi boleznimi, ki povzročajo pegavosti (rdeča in bela listna pegavost). Okužene liste porežemo in sežgemo.

Nasad pognojimo in zemljo okoli grmov plitvo zrahljamo. Paziti moramo predvsem na predoziranje z dušičnimi gnojili. Vzdržujemo zračen ter ne pregost grm. Med jagode posadimo v tem času spomladanski – jari česen.

Bolezni in škodljivci jagod

Jagode gojene na prostem so dovzetne na pojav listnih pegavosti (rdeča in bela pegavost).

Plodove lahko okuži siva plesen, ki se lahko v ugodnih pogojih hitro širi. Pojavi se lahko tudi pepelovka na listih .

Škodljivi so predvsem polži, proti katerim se borimo na različne načine. Več o polžih preberite v članku o polžih. Opazimo tudi uši in pršice.

Nemalokrat nam zagode hrošček iz skupine rilčkarjev – jagodov cvetožer. Škodo povzročajo tudi drugi rilčkarji. V času cvetnih popkov samica odlaga jajčeca v popek. Ličinke se hranijo z vsebino cvetnih popkov.

Celoten članek na : <http://zelenisvet.com/jagode>

© Zeleni svet

